

የትዝብት አድማስ

ሚያዝያ 8 ቀን 2002 ዓም

ሶሻል ዲሞክራሲ

የኢሕአፓ የፖለቲካ መመሪያ

ፓርቲው በ1976 ዓም ባካሄደው ሁለተኛ ጉባዔ ላይ ካስተላለፋቸው መሠረታዊ ውሳኔዎች መካከል ዋናው የድርጅቱን የፖለቲካ መመሪያ በጥሞና መርምሮ መሠረታዊ ለውጥ ማድረግ ነበር። ፖለቲካ መርሆዎቹን፣ ከተጨማሪ ሁኔታና ተመክሮውም ጋር በመጣጣም ለማሻሻልም ምክንያት ያደረገው ፥ የሀገራችንን ወቅታዊ ሁኔታዎችን በሚገባ አጠናቆ በደረሰበት ግንዛቤ ነው ። ይህም መሻሻልና ለውጥ በፓርቲው የፖለቲካ ፕሮግራም ሰነድ ላይ በዝርዝር ለሰፈሩት የሀገራችን ዋና ዋና ብሄራዊ ፖሊሲዎቹም መሠረት ነው ። ስለሆነም ፥ እነኝህ ዋና ዋና ፖሊሲዎች የፓርቲውን የፖለቲካ ርዕዮ-ት የሚያንፀባርቁ ናቸው። ጊዜውን ጠብቆም የሶሻል ዲሞክራሲ ርዕዮ-ት የፓርቲው የፖለቲካ መመሪያ እንዲሆን ያስፈለገበትም መሠረታዊ ምክንያት ፥ ለሀገራችን ሁለንተናዊም ሆኑ ነባራዊ ሁኔታዎች ተገቢና ተስማሚ ይሆናል ተብሎ ስለታመነበት ነው ። ስር የሰደዱና ውስብስብ የሆኑት የሀገራችን ችግሮች በየፈርጃቸው እየተለዩ በሂደት ሊቀርፈቱ የሚችሉት፥ ከኢትዮጵያ ሕዝብ የቅርብ ፥ የመካከለኛና የሩቅ ጥቅም አንጻር ታይተው፥ ሁነኛ ቦታና ቁርጠኛ ውሳኔ እንዲያገኙ ሲደረግ ነው ። የኢትዮጵያን የፖለቲካ፥ የኢኮኖሚና የማኅበራዊ ችግሮች በአስተማማኛ ደረጃ እየቀረፈ ፥ በቀጣይነት የልማቱን እርምጃ እያከናወኑ፥ የሀገሪቱን ዕድገቱ ለማፋጠን ካስፈለገ ፥ ይህ የሶሻል ዲሞክራሲ የፖለቲካ መመሪያ ማዕከላዊ ሚና ይጫወታል ። ለዚህም ሦስት ዓይነተኛ የልማት ረድፎችን በዕቅድ ውስጥ በማስገባት መንቀሳቀስ እንደሚገባ የምንፈልገው ፥ ለሀገራችን ያለንን ሩቅ ራዕይ አሻግረን በማየት ነው ። ሀገሪቱን ከድኅንነት አረንቋ ለማስወጣት ጤናማ የሆነ ማነኛው ዜጋ ሁሉ ኅብረተ-ሱታፊ የሚያደርግበት የብሔራዊ ኢኮኖሚ ግንባታ ድርሻ እንዲኖረው ያስፈልጋል ። ይህን ስንል፥ የግል ሃብት የማፍረት ነፃነት፥ የዜግነት መብት ብቻም ሳይሆን የሕግ ዋስትና ያለው መሆኑንም ጭምር የኢትዮጵያዊነት ማረጋገጫው ነው የሚለው አመለካከት

ዕምነታችን ስለሆነ ነው። በዴሞክራሲያዊ ሥርዓት ላይ የተመሠረተ የመድበለ-ፓርቲ የፖለቲካ ህይወት ለሕዝባችን ፍቱን መድኅኒት መሆኑ እንደተጠበቀ ሆኖ፤ ለዕድገታችን አስተማማኝና ለዕርምጃችን ፍጥነት ማረጋገጫ ሊሆን የሚችለው፤ የኢኮኖሚውና የማኅበራዊው ኑሮ መስክ የተለየ ትኩረት ሲሰጠው መሆኑ የሚያከራክር አይደለም። የሀገራችን ድኅነትና ኋላ ቀርነት ዓለም ያወቀው ፀሀይ የሞቀው ብቻ ሳይሆን፤ የዘወትር ኑሯችን መስታወትም ስለሆነ ያንኑ መደጋገም ዕርግጥ ውሀ መውቀጥ ይሆንብናል። የኛ የፖለቲካ መመሪያ ሶሻል ዴሞክራሲ እንዲሆን የመረጥነውም፤ ለኢኮኖሚው ችግርም ሆነ ለማኅበራዊ ኑሮ ቀውስ ተቀዳሚ አጀንዳ ለመስጠት ይረዳል በሚል ዕምነት ነው።

በዛሪይቱ ኢትዮጵያ አስራ አራቱ ሚሊዮን ወጣት በመላው የሀገሪቱ ግዛት በሥራ አጥነት ተቀይሶ ይኖራል። በአዲስ አበባና በአካባቢዋ ብቻ አራት መቶ ሺ ያህል ወጣት ትውልድ እንደዚህ በሥራ-አልባነት እየተንከራተተ ይገኛል። ታዲያ የዚህ አፍለኛና አምራች ኅይል ሥራ-ፈት ሆኖ መቀመጥ፤ በመላ ሀገሪቱ ላይ የሚያስከትለውን የማኅበራዊ ኑሮ ቀውስ ለመገደብ ምን ያህል ችግር እንደሆነ መገመት አያስቸግርም። በአንድ ሀገር ላይ ሥር የሰደደ የኢኮኖሚ ችግር፤ በነዋሪዎቹ ዘንድ የሚያመጣውን የማኅበራዊ ኑሮ ቀውስና የሚያስከትለውንም ማዕበል አስቀድሞ ሊገነዘብ የሚችል መንግሥት ከሌለ፤ የኋላ ኋላ በሀገሪቱ ላይ ሕዝባዊ አመፅ ማስከተሉ የሚቀር አይሆንም። ለሚመጣው ጉዳትና ጥፋት አስቀድሞ ብሔራዊ መከላከያ የማያሰናዳ ሥርዓት፤ የሚኖረው የመጨረሻ ምርጫ፤ አጥፍቶ መጥፋት ብቻ ይሆናል። የወያኔዎቹ ወዳጆችና የቅርብ አማካሪዎች ይህንን ሁሉ ተገንዝብው ለነመለስ መልካም ምክር ይለግሳሉ ባይባልም፤ ለራሳቸው ጥቅም ብቻ እንኳን ሲሉ የሚበጃቸውን ማድረግ በተገባ ነበር። ታሪክ እንደሚያስረዳን ከሆነ ግን ይህንን ያደርጋሉ ተብለው አይጠበቁም። ሌላ አገልጋይ ፈረስ ለመለወጥ ግን ምናልባት ያስቡ ይሆናል። እኛ ኢትዮጵያውያን ግን ምን ጊዜም ቢሆን ልንገነዘበው የሚገባን ነገር ቢኖር፤ የሀገራችንን ችግር ልንፈታው የምንችለው እኛው እራሳችን ብቻ መሆኑን ነው። እኛ ልንፈታው ያልቻልነውን ብሔራዊ ችግር፤ ባዕዳን ኅይል ይፈቱልናል ብሎ መጠበቅ፤ ቢያንስ የባዕዳንን ፍላጎትና ዓላማ አለመረዳት ይሆንብናል። ኢሕአፓ፤ ሶሻል ዴሞክራሲ የፖለቲካው መመሪያ ሊሆን ይገባል ብሎ የመረጠው፤ የሀገራችንን ታሪክ፤ ባላ፤ የሕዝቡንም ዕምነትና ባህርይ፤ እንዲሁም፤ የኑሮ ሁኔታ በግምት በማስገባት ነው። ሶሻል ዴሞክራሲ፤ በካፒታሊስቱ ሥርዓትና በሶሻሊዝም ሥርዓት መካከል ያለ ርዕዮተ መሆኑ ባይካድም፤ በፖለቲካው መስክ ግን የላብ አደር አምባገነንነት የሚለውን ዕንስ ሀሳብ አይቀበልም። የዴሞክራሲ ሥርዓት ሰፍኖ በተግባር በሚተረጎምበት ሀገር ደግሞ የአምባገነን ሥርዓት ሊከሰት የሚችልበት ዕድል የመነመነ ይሆናል። ይኸም የሚሆነው፤ የሀገሪቱ ሕዝብ የሥልጣን ሉዓላዊነትና የህግም የበላይነት ሲረጋገጥ ነው ብለን ማመን አለብን። እንደ ካፒታሊስቱ ሥርዓት ግን፤ ሶሻል

ዴሞክራሲ የብዙሃን ጋርቲዎች ዴሞክራሲ ሥርዓትን የሚያምንና የሚከተል ነው ። በኢኮኖሚው መስክ ያለው ዕምነት ፥ በገበያ ላይ የተመሰረተ የውድድር አኮኖሚ ሥርዓት ቢሆንም፥ የገበያ ኢኮኖሚ ሙሉ በሙሉ የኅብረተሰቡን ፍላጎት ያሟላል የሚል ዕምነት የለውም። እንዲያውም፥ የገበያ ኢኮኖሚ ፥ ፍትሃዊ ያልሆኑና እኩልነት የጎደላቸው ሁኔታዎችን ይፈጥራል ብሎ ይሰጋል ። የሶሻል ዴሞክራሲ የፖለቲካ ሥርዓት መስፈን ፥ ኅብረተሰቡ በኢኮኖሚና በሶሻል (ማኅበራዊ መስክ) መስኮች መንግሥት የተለያዩ ርምጃዎችን በመውሰድ እኩልነትና ፍትህ-ርትዕ እንዲረጋገጡ የሚያስችለው ሥርዓት ነው ። አብዛኛው የኅብረተሰብ ክፍል ከገበያ ኢኮኖሚ በዕርግጠኝነት ሊያገኝ የማይችለው አገልግሎት መንግሥት የሚያሟላበት ሥርዓት ነው።

በኢኮኖሚክ መስክ ፥የሶሻል ዴሞክራሲ መሠረታዊ የገበያ ኢኮኖሚ ሥርዓትን የሚከተል ቢሆንም፥ ጠቅላላ የሀገሪቱን ኢኮኖሚ ለግል ባለሀብቶች በመተው ፥ሊሟሉ የማይችሉ የኢኮኖሚ ተግባራትን ያከናውናል። አውራ መንገዶችን፥ታላላቅ ድልድዮችን፥ የአይሮፕላን ማረፊያዎችን፥ ወደቦችን፥የከተማ ሆኑ የገጠር በቡር መስመሮችን፥ የፖስታ- ቴሌፎን - ቴሌኮሙኒካሽን ፥ የመገናኛና የታላላቅ መንገዳዎችን አገልግሎቶችን ፥ ለርሻና ኢንዱስትሪ የሚውሉ ፕሮጀክቶች ወዘተ መንግሥት እንዲያሟላ ያደርጋል ። የግል ባለሀብቶች ፥ ከባንያዎችና መንግሥት የሚያከናውኗቸው ተግባራት በየርከኑ ተለይተው በሥራ ሊወሉ ይገባቸዋል። ይህም ማለት፥ ከትርፋማነት ማነስ የተነሳ የግል ባለሀብቶች ለማምረት የማይፈልጓቸው፥ ነገር ግን ኅብረተሰቡ የሚፈልጋቸው የፋብሪካ ውጤቶችም ሆኑ ሌሎች አገልግሎቶች ካሉ መንግሥት ፋብሪካዎችን አቋቁሞና አምርቶ ኅብረተሰቡ እንዲጠቅም ያደርጋል ። ለምሳሌ እንደ መድኅን ድርጅት (ኢንሹራንስ) የሕክምና መሳሪያዎች እንደአብነት ሊጠቀሱ ይችላሉ ።

በሶሻል መስክ ያሉ አገልግሎቶች ለሁሉም የኅብረተሰብ ክፍል እንዲዳረስ ይደረጋል ። ለምሳሌ በጤና በኩል የግል ባለሀብቶችና ባለሙያዎች ሆስፒታልና ክሊኒክ አቋቁመው ለአገልግሎታቸው ዋጋ እያስከፈሉ የጤና አገልግሎት ለማድረግ የሚፈቀድላቸው ቢሆንም፥ መንግሥት፥ የጤና አገልግሎት ለሁሉም ዜጋ መዳረሱን ማረጋገጥ አለበት። ሆስፒታሎችን ክሊኒኮችን በማቋቋም፥ ሐኪሞችንና ሌሎች የጤና ባለሙያዎችን በማስማራት በተቻለው መጠን አብዛኛው ሕዝብ ያለክፍያ የጤና አገልግሎት እንዲያገኝ ያደርጋል ። የግል የትምህርት ተቋማት አገልግሎታቸውን መስጠታቸው እንደተጠበቀ ሆኖ፥ ትምህርት ለማነኛውም የሀገሪቱ ሕፃናት በነፃ እንዲዳረስ ማድረግ የመንግሥት ኃላፊነት ይሆናል ። የከፍተኛ ትምህርት ለመማር አቅሙም ሆነ ዕድሉ ለሌላቸው ዜጎች ይህ ዕድል እንዳይነፈጋቸው ማድረግ የመንግሥት የማያቋርጥ ጥረትና ኃላፊነት ነው ።በግል የተቋቋሙ

የገንዘብ ተቋማት ፥ (የፋይናንስ ኢንስትትዩሽን) ኅብረተሰቡን እንዳይበዘበዙ የቁጥጥር ፖሊሲ ማውጣት የመንግሥት ተግባርና ኃላፊነት ይሆናል ። በኅብረተሰቡ ውስጥ ያሉትን ችግሮች ለመቅረፍም ሆነ ጉድለቶችን ለማሟላት መንግሥት የተለያዩ ተግባራትን፥ በግል ባለሀብቶች ምትክ ያከናውናል ። የሠራተኛውን መብት ለማስከበር ፖሊሲ የማውጣት ኃላፊነት የመንግሥት ነው ። የሶሻል ዲሞክራሲ ዓይነተኛ ዓላማና ተግባር ፥ ረዳትና ጧሪ ለሌላቸው አረጋውያን ፥ ህሙማን ፥ ያለአሳዳጊ ለቀሩ ሕፃናት ፥ ለሴቶች ፥ ለአካልና ለአዕምሮ በሽተኞች አስፈላጊውን እንክብካቤ ማድረግ ይሆናል ። ከዚህም በቀር የሀገሪቱ ዜጎች የረሀብ ፥ የበሽታና የዕርዛት ሰለባዎች እንዳይሆኑ መከላከልና ሁኔታው ሲከሰትም ፥ ፈጥኖ የማስወገድ ኃላፊነት እንዳለበት መንግሥትና ቀሪው ዜጋ ሊገነዘበው ይገባል።

ሶሻል ዲሞክራሲ ስንል ለብዙሃኑ የሚሆን ዲሞክራሲና ሥርዓት ማለታችን ነው። ጠቂቶች ብዙሃኑን የሚበዘብዙበት ሥርዓትንም ይቃወማል ። የኢሕአፓ መሠረታዊ ዓላማ ደግሞ ለቡዘህኑ የኢትዮጵያ ሕዝብ ጥቅምና ዓላማ መታገል ነው። ለዚህም ነው በሶሻል ዲሞክራሲ መርህ መሠረት የሚታገለው።